

a. 13754.

32524

Põline tamm.

Lugulaul
Romanowi walitsewa sugu
300 aastase
juubeli puhuks.

21. webruari k. p. 1913. a.

Luuletanud

M. NEUMANN.

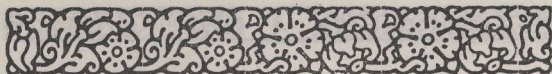
Tallinnas, 1913.

M. Neumanni kirjastus.

57

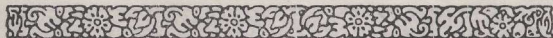
•• РЕВЕЛЬ, 1913 ••
Типографія В. Эренпрейсъ

Põline tamm.

Üks wägew tamm on kaswanud,
Ta sarnast pole leida muud,
Tal tüwi kindel, põline,
Ja ladwa tõuseb kõrgele;
Ta okste wari täidab ka
Nii wäga laialdase maa.

Siid Baltimerelt Beringi,
Pamirist Põhjamereni
Tamm oma oksti lehwitab,
Kõik Wenemaa taist kaitset saab.
Kolmsada aastat seisab ju
Romanowite sugupuus.

Kui olid ajad karedad,
Kui wõerad wõitsid Wenemaad
Ja kõigeks õnnetuseks weel
Ka rahwal puudus leplik meel,
Romanowite sugu siis
Me riiki wõiduteele wiis.

Kui istus troonil Mihael,
Õnn õitses Wene rajadel;
Siis taganes ka waenlane
Ja rabu seati jalule,
Sest wiimse weretilgani
Siis Tsaari truuwilt teeniti.

Tsaar Aleksei siis kindlal käel
Ja rahwa armastuse wael
Kõik rahutusi lõpetas
Ja õiget korda õpetas.
Ta fundis wiimised mäsajaid
Weel maha jätma Wene maid.

Kuid Wene riigi wägewaks
 Ja kõigist muudest kuuljamaks
 On teinud Keiser Peter Suur,
 Romanowi soo kindlam juur,
 Kes riigikorra uueks lõi
 Ja hariduse ette tõi.

Küll oli algus waewane,
 Kui tõusis Peter troonile,
 Kuid wäsimatalt päewad-ööd
 On Peter ise teinud tööd
 Ja raugemata püüdel ka
 Eesmärgile on jõudnud ta.

Kas olgu soldatite reas,
 Wõi Newa kalameeste seas,
 Kas laewatehtas Hollandis,
 Wõi ägedamas lahingis;
 Kas maal wõi merel — igalpool
 On Peetril ikka sama hool.

Küll Eesti rahwas Peetril siis
Tõi tänu iseäranis,
Kui peasis sõjakära käest
Ja mitme kurja würsti wäest,
Kui ühendas me kodumaa
Suur Peter Wene riigiga.

Ja mälestusemärgi ka
On Peter loonud jäädawa,
Mis tema suurust tunnistab
Ja Wene riiki kaunistab:
Kus enne soodes kõndis kurg,
Nüüd kuldne linn on Peterburg.

Ka pärast Peetrit järgesti
Riik kaswas õige jõudsasti
Ning uued Wene alamad
Siin endid kodus tundliwad.
Kõik leidwad õnne Wenemaal
Romanowi soo warju all.

Ja kui ei saatus tahtnud ka,
 Et poeg wõiks tööd tal jatkata,
 Siis Peetri abikaasa seal
 Weel istus Wene trooni peal
 Ja Katarina Esimest
 Siis armastati südamest.

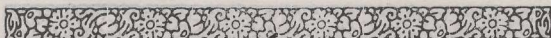
Kui wõerad würistid kawalad
 Kord Wene trooni püüdsiwad,
 Siis sõjawägi tahtis, et
 Sai troonile Elisabeth,
 See Suure Peetri tütrike,
 Kes oli armas rahwale.

Kui Peter Kolmas noorena
 Siin pidi hauda langema,
 Ta abikaasast Wenemaa
 Sai wägewama kaitseja:
 Siis Katarina Teine weel
 On teinud imet sõjateel.

Ta järel nende ainus P a u l
Sai walitsema suurel auul,
Ja selles Keisrifugu ka,
Mis juba kippus kuiwama,
Siis jälle haljendama löi
Ning wägimehi ette tõi.

Rui hiilgaw täht on ajaloos,
Rui perl Romanowite soos
Me Aleksander Önnelik,
Kel jüda oli armulik.
See Aleksander hüüdis nii:
M a t a h a n, et M u r a h w a s p r i i l

Ja eJimene rahwas siis,
Kel Keiser priiuft kingiks wiis,
Me Eesti rahwas oligi —
Nii õnneline alati.
Sest hõiskab Eesti Jugu ka:
A u u A l e k s a n d r i l l ö p m a t a !

Küll raskeid mure päewaji
 Ka Aleksandril jagati,
 Kui tuli läänest waenlane
 Ja tungis kuni Moskwasse.
 Kuid Aleksandri kindel meel
 Tõi tale siski wõitu weel.

Napoleon, suur wägimees,
 Siin seisjis kättemaksja ees.
 Tal oli wiimne häda käe,
 Kui kautas oma kuulsa wäe,
 Ja Aleksander wägewalt
 Europa peastis ikke alt.

Kui Esimene Nikolai
 Me suure riigi Keisriks sai,
 Siis tema wägewuse ees
 Jäi haigeks kange Türgimees.
 Ning pidi Greeka kristlasi
 Seal wabaks lastma wiimati.

Ja kui siis naabrid kadedad
Me riigi peale tulewad,
Meil Keisri waprus kaitset tõi
Ja nelja wihast waenlast löi.
Weel mäsfajaid ta rahustas
Nii oma kui ka wõeras maas.

Küll A l e k s a n d e r T e i s e l e
Meil mälestuseks lauldakse,
Kel seistes Wene rahwa ees
Siis süda armastusest kees.
Ta kautas ära wanad wead
Ja andis rahwal kõike head.

Kes enne elas orjuses,
See on nüüd täiisa waba mees:
Nüüd orjapõlwe polegi,
Seft Keiser ütles: Olgu nii,
Et terwes suure Wenemaas
On waba rahwas elamas!

Nüüd sõjamehe-teenistus
 Ei ole enam koledus,
 Sest teenistus on lühike
 Ning kohustatud kõigile.
 Kõik raskused on kaudatud, —
 Nii Keisri arm on soowinud.

Nii rikkale kui waejale
 On kohus õige ühtlane,
 Ja ruttu õigust kätte saab,
 Kes ülekohut kannatab,
 Sest Keiser õigust põhjendas,
 Kui uued kohtud asutas.

Kes oli haridufeta,
 Wõis nüüd kõik tarkust õppida,
 Sest Keisri heldus oli see,
 Et kool on saadaw kõigile. —
 Ka Slaawi rahwast Türgimaal
 See Keiser peastis omal aal.

Weel Aleksander Kolmandast,
 Seit suurest Rahukaitsejast,
 Hea mälestus jäi järele,
 Mis kestab põlwest põlwesse,
 Kuis riigi rabu kestwuses
 Kõik rahwa elu edenes.

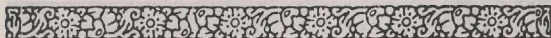
Me Keiser Teine Nikolai
 Nüüd õnne osaliseks sai,
 Et Tema walitsufe aal
 Suur rõemupäew on Wenemaal,
 Romanowite Keisriool
 Suur juubel Wene edulool.

Kolmsada aastat tegiwad
 Nii wägewaks me isamaad,
 Et kuues osa ilma maid
 Me keisferriigi osaks said
 Ja ilma rahwast kümnes liik
 Nüüd toidab wägew Wene riik.

Seepärast õiged alamad,
 Kes Wene riigis asuwad,
 Ükskõik mis paigas elame,
 Ükskõik mis usku oleme,
 Kas wõeras mees wõi juguwend —
 Nüüd palwes ühendagem end,

Nüüd tõstkem üles oma käed
 Ja palugem, et taewa wäed
 Weel uusi aastatubandid
 Me Wene riiki kaitseksid
 Ja peaksid järjel õitfewal
 Romanowi soo warju all!

Nii meie haljas hiiglatamm,
 Kes kõigist muudest wägewam,
 On kolmesaja aastane.
 Sel puhul pidu piame
 Ja hüüame kõik üle maa:
 Oh Jumal Reisrit kaitse Sa!

Sonett.

Neli tähekest hiilgwad mu ees :
 Neli perlit on Keisri palees,
 Neli rooši on Keisri aias —
 Neli tütart Romanowi majas.

Neid tähti ei näha ma jaa,
 Need perlid nii kaugel on ka,
 Kus kaunimad roošid on, sinna
 Ei mina wõi waatama minna.

Siis õnnelik olen ma walwes,
 Kui oma palawas palwes
 Ma igapäew mäletan neid :

Teil taewas kõik õnnistust andku,
 Teid inglid küll käte peal kandku,
 Taewa Jsa see kaitsegu Teid !

: : : : : Agate R. Neumann.

○○○○○○○○

Sonett.

Wene riigi tulewiku lootus,
 Tulewase õnnepõlwe ootus,
 Tema ongi meie rõemu idu,
 Kesse ehib meie rõemupidu.

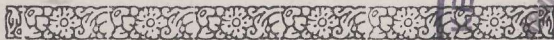
Temas oma õnnetähte näeme,
 Tema eest me tulde, wette läeme.
 Kui on waimusilmas armas kaju,
 Tõuseb kõrgemasje pidutuju.

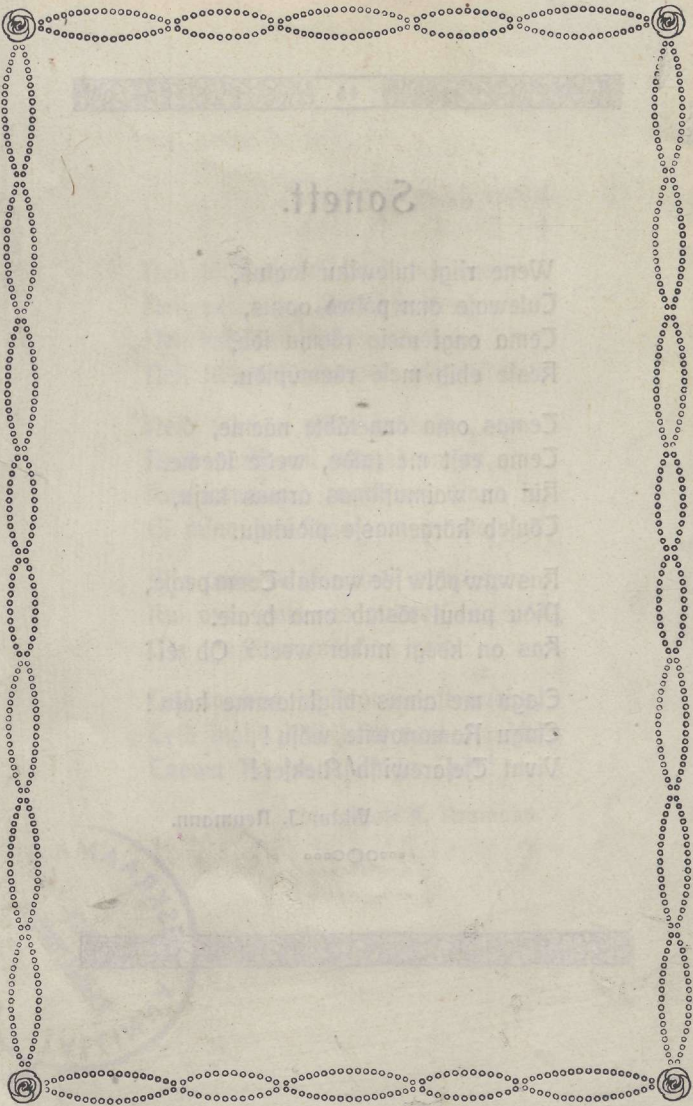
Kaswaw põlw see waatab Tema peale,
 Pidu puhul tõstab oma heale.
 Kas on keegi nuker weel? Oh ei!

Elagu me ainus hiiglatamme kasu!
 Elagu Romanowite wõsu!
 Vivat Tšefarewitjh Aleksei!

Viktor J. Neumann.

○○○○○○○○

[Blurred text]

Sonett.

Wenn dich die Augen schon
Celaun's sanftes Licht
Cann auch nicht mehr
Rath' ich nicht
Celle von der Erde
Cann ich nicht mehr
In dem weichen
Celle's sanfte
Rath' ich nicht
Hoch zu sein
Als ob ich nicht
Celle's sanfte
Celle's sanfte
Celle's sanfte
Celle's sanfte

[Blurred text]